

Moreška je ples s mačevima u kojemu se dvije vojske bore za otetu djevojku. U prošlosti, izvodio se širom Mediterana, a danas je očuvan u gradu Korčuli.

Kumpanija je organizirana skupina muškaraca koji plešu s mačevima pokazujući uvježbanost i spremnost na obranu. Očuvana je u stariim naseljima otoka Korčule – Žrnovu, Pupnatu, Čari, Smokvici, Blatu te Veloj Luci.

Moreška is a sword dance with two armies that fight for a captured female. In the past it was performed throughout the Mediterranean, and today it is preserved in the town of Korčula.

Kumpanija is an organized group of men who dance with swords to show training and readiness for defence. It has been preserved in the old settlements of the island of Korčula.

Nakladnik: Gradske muzeje Korčula
Trg sv. Marka, 20260 Korčula
www.gm-korcula.com

Za nakladnika: Marija Hajdić

Autorice izložbe: Sani Sardelić i Elsie Ivancich Dunin

Autorska koncepcija izložbe: Sani Sardelić

Tekstovi: Sani Sardelić (panoi 1, 2, 7 - 18 te katalog), Marija Hajdić (panoi 3, 4, 6), Elsie Ivancich Dunin (pano 5, 19, 20)

Prijevod i prilagodba naziva na engleski: Elsie Ivancich Dunin

Korektura teksta: Hana Turudić

Korektura panoa: Sani Sardelić i Elsie Ivancich Dunin

Urednica: Sani Sardelić

Fotografije: Elsie Ivancich Dunin, Damir Pačić, Sani Sardelić, DAD - ASC Korčula Lastovo, Arhiva TZG Korčule, Gradske muzeje Korčula, VUK Pupnat, Privatna zbirka Marija Lausa, Privatna zbirka Anke

Pecotić, VUK Smokvica, VUK Blato, Privatna zbirka Borisa Gugića

Izrada karata: Pro-dizajn

Oblikovanje: Darko Fritz

Tisk: Pro-dizajn

Tehnička realizacija izložbe: Turistička zajednica Grada Korčule i Hober – komunalno trgovacko društvo
Naklada: 400

ISBN 978-953-7435-42-4

Korčula, rujan 2021.

Naslovnica: Jedna od najstarijih poznatih fotografija korčulanske moreške, objavio Vid Vuletić Vukasović 1891.

Mobilna izložba ostvorena je kao poticaj održavanju kontinuiteta Festivala viteških igara Korčule. Izložbu su podržali Ministarstvo kulture i medija RH, Dubrovačko – neretvanska županija i Grad Korčula.

PLESOVI S MAČEVIMA NA OTOKU KORČULI MOREŠKA I KUMPANIJE

DANCES WITH SWORDS ON THE ISLAND OF KORČULA

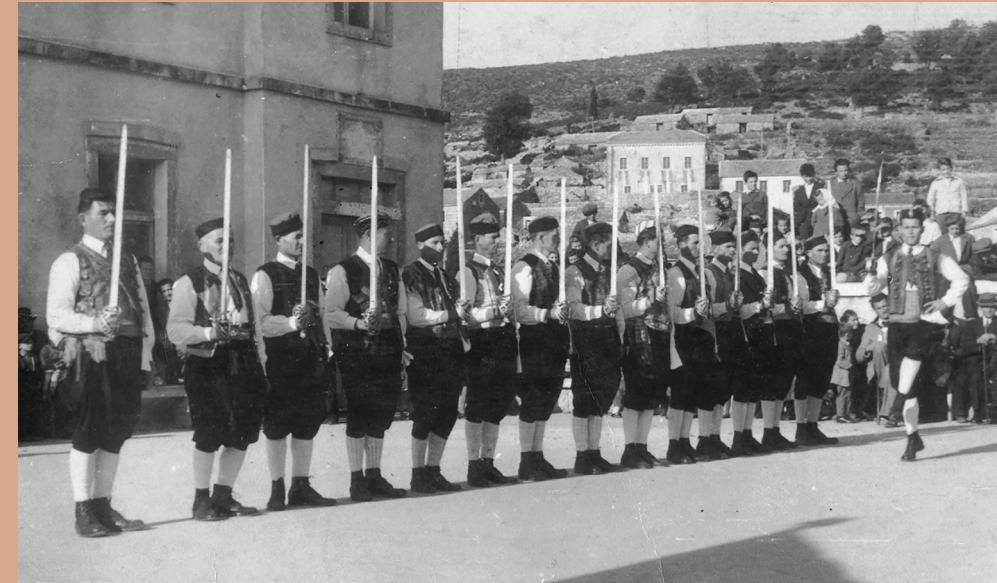
Gradske muzeje Korčula

rujan 2021.

KUMPANIJA U ČARI 1953., FOTOGRAFSKA RADNJA BOSNIĆ, PRIVATNA ZBIRKA MARIJA LAUSA
KUMPANIJA IN ČARA 1953, PHOTOGRAPH BY BOSNIĆ STUDIO, FROM PRIVATE COLLECTION OF MARIJO LAUS

Mobilna izložba o plesovima s mačevima na otoku Korčuli, moreški i kumpaniji, temelji se na višegodišnjim arhivskim i terenskim istraživanjima nematerijalne baštine. Provodi ih Gradski muzej Korčula na poticaj prof. em. Elsie Ivancich Dunin, UCLA (University of California at Los Angeles), kojoj su, kao svjetski značajnoj etnokoreologini, otok Korčula i njegova nematerijalna blaga, trajna inspiracija. Realizacija ove izložbe rezultat je suradnje s Turističkom zajednicom Grada Korčule. Moreška i kumpanije su upisane u Registar zaštićenih kulturnih dobara Republike Hrvatske. Nedjeljive su od identiteta stanovnika grada i svih naselja na otoku Korčuli koja ih baštine dugi niz stoljeća. Moreška, živa slika grada Korčule, te kumpanije, povjesne zaštitnice starih otočkih naselja, omogućuju nam specifičan pogled iz sadašnjosti u prošlost putem brojnih fotografija i zapisa, a posebno kroz žive izvedbe koje kroz hod vremena prenose vještina plesnih pokreta s mačevima. Znanje, vještina i ljubav prema plesu generacijski se prenosi unutar slojevitog i dinamičnog odnosa starijih i mlađih, pojedinca i zajednice. Izvedbe su dio tradicijskih običaja štovanja nebeskih zaštitnika i zaštitnica. Suvremenost, unatoč brojnim promjenama koje je unijela u životе otočana, očuvala je, pa i osnažila značenja utkana u plesove s mačevima, kao nositelje identiteta. Festival viteških igara potvrdio je i učvrstio ulogu plesova s mačevima kao jedinstvene baštine otoka Korčule. Izložbom se želio predstaviti slijed današnjih izvedbi koje svoje uporište crpe na, iako nematerijalnima, ipak čvrstim temeljima znanja, iskustva i osjećaja za mjeru i snagu tijela potrebnu za svaki udarac mačevima u ujednačenom ritmu plesne skupine. Ipak, ne postoje riječi, dokumenti niti fotografija ili video zapis koji mogu nadomjestiti živu izvedbu.

KUMPANIJA U PUPNATU 1949., FOTOGRAFIJA IZ PISMOPHRANE VITEŠKOG UDRUŽENJA KUMPANJIJA PUPNAT
KUMPANIJA IN PUPNAT 1949. COLLECTION OF THE KUMPANJIJA ASSOCIATION IN PUPNAT

The portable exhibition, MOREŠKA and KUMPAÑIJA, Sword Dances on the Island of Korčula, is based on many years of archival and contemporary research of intangible heritage. They are conducted through the Korčula Town Museum at the initiation of Elsie Ivancich Dunin, Professor Emerita, UCLA (University of California at Los Angeles), to whom, as a world-renowned ethnochoreologist, the island of Korčula and its intangible treasures are a lasting inspiration. The realization of this exhibition is in cooperation with the Tourist Board of the Town of Korčula. Moreška and Kumpanije are entered in the Register of Protected Cultural Property of the Republic of Croatia. With a centuries old inheritance, they are inseparable from the identity of the inhabitants of the town and all the settlements on the island of Korčula. Moreška, as a vivid image of the town of Korčula, and the Kumpanija with its historical protective role within an old settlement, allow us a specific view from the present into the past. Numerous photographs and records, especially of performances convey the skill of movement with their swords. Knowledge, skill and love for dance are passed down through generations within the layered and dynamic relationship of older and younger, individual and community. Performances are part of the traditional customs of worshiping patron saints. Modernity, despite the many changes it has brought to the lives of islanders, has preserved and even strengthened the meanings woven into sword dances, as bearers of identity. The Festival of Sword Dances confirmed and strengthened the role of dances with swords as a unique heritage of the island of Korčula. The exhibition presents a sequence of today's performances that although intangible, draws upon solid foundations of knowledge, experience and feelings. There is a trained sensibility for the measure and strength of the body needed for each sword strike or unified movement of the dance group. However, there are no words, documents or photos or videos that can replace the live performance.